

Pelastus – mitä se on?

Armosta te olette pelastettuja uskon kautta, ette itsenne kautta - se on Jumalan lahja - ette tekojen kautta, ettei kukaan voisi kerskailla. (Ef. 2:8-9)

Uskonpuhdistuksen keskeinen sanoma voidaan pukea lauseeksi: Ihminen pelastuu yksin Jumalan armosta uskon kautta Kristuksen sovitustyöhön ristillä. Tuon pelastuksen ilmoittaa meille Jumalan sana Raamattu ja pelastus on kokonaan Jumalan työ ja siitä koituu kunnia ja ylistys yksin Jumalalle.

Tällä viikolla tarkastelemme pelastusta, joka on kristillisen uskomme ydinasia. Sana se esiintyy Raamatussa yli 400 kertaa. Tosin sana pelastus ja pelastaa voi tarkoittaa hiukan eri asioita riippuen asiayhteydestä. Arkikielessä käytämme sitä ilmaistamaan esimerkiksi jostakin vaarasta tai hankalasta tilanteesta selviämisen merkityksessä. Entinen hätämerkki SOS tarkoittaa ”pelastakaa sielumme” ja sillä ymmärretään usein pelastumista hukkumasta veteen. Raamattu käyttää sanaa pelastus viittaamaan myös uudessa ylösnousemusruumiissa taivaan kirkkauteen pääsemiseen, joka on luvattu jo täällä ajassa Jeesuksen uhrikuoleman kautta Jumalan yhteyteen liitetyille.

Tällä viikolla puhumme kuitenkin pelastuksesta siinä merkityksessä, että syntiensä tähden syyllinen, kuoleman ja tuomion alainen ihminen pääsee takaisin Jumalan yhteyteen, Hänen lapsekseen ja taivaallisen perinnön omistajaksi. Pelastus voitaisiin määritellä tapahtumaksi, jossa syntinen ihminen kohtaa Jeesuksen Kristuksen persoonallisella tavalla ja tämä kohtaaminen muuttaa hänen asemansa Jumalan edessä ja hänen elämänsä.

Kertomus Jeesuksen ja tullimies Sakkeuksen kohtaamisesta kuvaa hyvin tätä muutosta. Iloton, yksinäinen ja virka-asemaansa väärin käyttämällä hankkimansa rikkautensa keskellä ja Jumalasta erossa hän haluaa uteliaisuuttaan nähdä Jeesuksen, josta hän on kuullut huhuja. Jeesuksen yllättävä kutsu päästä hänen kotiinsa mullistaa hänen elämänsä. Yksinäisyys vaihtuu yhteyden iloon, itsekkyydestä kärsivästä huolehtimiseen, valheellisuudesta synnin totuudelliseen tunnustamiseen ja Jumalasta erossa olo anteeksiantamukseen ja pelastuksen lahjaan. Tämän muutoksen aiheuttaa kokonaan Jeesus, Sakkeus ei osannut tehdä mitään valmisteluja omalta puoleltaan. Aloitteen tekijä oli Jeesus ja koko pelastus ansioton lahja. Se oli kokonaan alusta loppuun asti Jumalan teko.

Pelastus voi olla ikään kuin yllättävä kohtaaminen Jeesuksen kanssa, mutta usein se koetaan pitemmän tapahtumasarjan päätepisteenä. Vanhastaan tätä prosessia kuvataan sanalla ”armon järjestys”. Kristinoppi kuvaa ihmisen tilaa ennen pelastusta sanalla suruttomuus. Sitä seuraa Jumalan kutsuva työ, johon ihminen vastaa tekemällä parannuksen ja uskomalla Jeesukseen Kristukseen. Uskon synnyttää Pyhä Henki sanan ja kasteen kautta. Kun niin tapahtuu ihminen saa syntinsä anteeksi, hänet vanhurskautetaan eli luetaan Jumala silmissä taivaskelpoiseksi ja hän syntyy uudesti eli Pyhä Henki tulee asumaan häneen antaen hänelle elämän, jonka yli kuolemalla ei ole valtaa. Näitä ”armon järjestyksen vaiheita tutkistelemme seuraavissa jaksoissa.

Tänään kysymme vain mitä tuo ilmaisu ”suruttomuus” oikein tarkoittaa. Itse asiassa sillä kuvataan tilaa, jossa ei suinkaan olla vapaita murheista, niin kuin ilmaisusta

voisi kuvitella. Se kuvaa pikemmin ihmisen tilaa, jossa hän on ikään kuin täydellä vauhdilla moottoritietä ajaen ehkä nauttien vauhdista ja maisemista ajamassa kohti rotkoa, jonka yli kulkeva silta on ajat sitten romahtanut. Matkalla saattaa olla kilpiä, jotka vaativat pysähtymään ja varoittavat edessä olevasta vaarasta, mutta kuskin mielestä tie näyttää täysin turvalliselta. Toki monet ajelevat ajatuksissaan ja monenlaisten huolten rasittamina, mutta silti edessä on sama ammottava kuilu.

Pohjimmiltaan kysymys on siitä, mihin ihminen oikein pelastusta tarvitsee. Kovin moni kokee elämänsä ihan hyväksi eikä kaipaa mitään erityisen suurta muutosta siihen. Raamatun mukaan kysymys on hengellisestä sokeudesta, jonka vallassa ihminen ei näe omaa eikä maailman tilaa oikein. Jumalan Sana opettaa selkeästi, että ihminen on synnin vallassa kulkemassa kohti kuoleman jälkeen tulevaa tuomiota. Hän on vastuussa teoistaan ja joutuu jokaisesta teostaan, sanastaan, asenteestaan ja laiminlyönnistään tekemään tilin pyhän ja kaikkivaltiaan Jumalan edessä. Nykyisestä tilastamme Raamattu sanoo:

"Ei ole ketään vanhurskasta, ei ainoatakaan, ei ole ketään ymmärtäväistä, ei ketään, joka etsii Jumalaa; kaikki ovat poikenneet pois, kaikki tyynni kelvottomiksi käyneet; ei ole ketään, joka tekee sitä, mikä hyvä on, ei yhden yhtäkään. Heidän kurkunsansa on avoin hauta, kielellänsä he pettävät, kyykäärmeen myrkyä on heidän huultensa alla; heidän suunsa on täynnä kirousta ja katkeruutta. Heidän jalkansa ovat nopeat vuodattamaan verta, hävitys ja kurjuus on heidän teillänsä, ja rauhan tietä he eivät tunne. Ei ole Jumalan pelko heidän silmänsä edessä." (Room. 3:10-18)

Ihminen on syntymästään asti tuollaisessa tilassa eikä voi välttää omin keinoin Jumalan iankaikkista tuomiota, joka vääjäämättömästi lähenee jokaista ihmistä. Pelastuksessa on viime kädessä kysymys pääsemisestä Jumalan oikeudenmukaisen tuomion alta Hänen armonsa suojaan. Armahdetulle ei tule mitään tuomiota. Mutta tuota armahdusta ihminen ei millään omalla suorituksellaan voi ansaita. Jeesus Kristus hankki sen meille kärsimällä meidän sijastamme syntiemme rangaistuksen ja lahjoittamalla meille oman elämänsä.

"Sillä niin on Jumala maailmaa rakastanut, että hän antoi ainutsyntyisen Poikansa, ettei yksikään, joka häneen uskoo, joutuisi kadotukseen, vaan hänellä olisi iankaikkinen elämä." (Joh.3:16)

Jumalan kutsu

Jumalalle, meidän vapahtajallemme, ... tahtoo, että kaikki ihmiset pelastuisivat ja tulisivat tuntemaan totuuden. Sillä yksi on Jumala, yksi myös välimies Jumalan ja ihmisten välillä, ihminen Kristus Jeesus, joka antoi itsensä lunnaiksi kaikkien edestä. (1 Tim. 2:3-6)

Ihmisen pelastus ei perustu siihen, että ihminen haluaa sitä tai tahtoo sitä. Kysymys on Jumalan tahdosta. Jos Jumala ei tahtoisi pelastaa meitä, meillä ei olisi edessämme mitään muuta kuin iankaikkinen kadotus, joka on oikeudenmukainen rangaistus synneistämme ja syntisyydestämme. Vaikka valtaisa joukko ihmisiä ei todellakaan halua pelastua, koska eivät tunne mitään tarvetta siihen. Mutta Jumala haluaa jokaisen ihmisen pelastusta ja siksi Hän kutsuu ihmisiä luokseen. Hän itse lähestyy meitä, osoittaa todellisen tilamme ja vaatii kannanottoa kutsuunsa.

Kun Jumala alkaa vetää ihmistä luokseen kutsumalla häntä, kristinoppimme mukaan olemme silloin etsikkoajassa. Kysymys ei kuitenkaan ole siitä, että ihminen alkaisi luonnostaan etsiä yhteyttä Jumalaan. Ei-kristilliset uskonnot eivät ole ihmisen etsintää Jumalan puoleen vaan nimenomaan pakoa elävän Jumalan kutsun alta itseä paremmin miellyttäviin uskomuksiin. Jumalan kutsu kaikkia ihmisiä kaikkialla maailmassa vetoamalla heidän tajuunsa Jumalan olemassaolosta luontoa havainnoimalla ja heidän omiintuntoihinsa. Jumala kutsussa on kysymys siitä, että ihmiselle näytetään hänen todellinen tilansa ja pelastuksen tarve. Herra kutsuu myös Raamatun sanan kautta. Siinä Hän ei vain näytä entistä terävämmin omaa tilaamme, vaan osoittaa myös, että Hän on Jeesuksen kärsimisessä, kuolemassa ja ylösnousemuksessa valmistanut pelastuksen ja paluun armonsa yhteyteen. Kutsu lupaa uutta elämää ja taivaallisen perinnön sen vastaanottajille.

Jumala pyrkii vetämään meidät luokseen ensin näyttämällä meille hyvyyttään. Hän osoittaa, että kaikki se hyvä, mitä olemme tähän mennessä elämässämme osaksemme saaneet, on itse asiassa Jumalan lahjaa. Samalla Hän osoittaa, että Hänelä on annettavanaan vielä suunnattomasti enemmän, iankaikkinen elämä Hänen yhteydessään. Joidenkin ihmisten kohdalla Jumala onnistuu saamaan heidät näkemään tarpeensa ja ottamaan vastaan pelastuksen, jonka Hän on valmistanut Jeesuksessa Kristuksessa. He eivät välttämättä koe mitään syvää synnintuntoa ennen kuin ovat valmiit heittäytymään Vapahtajan rakkauden syliin. Siinä he kyllä sitten tulevat näkemään oman pahuutensakin mutta turvallisesti Jeesuksen Golgatalla vuodattaman uhriveren turvissa.

Usein Jumalan kutsu tulee ihmisen luokse, kun hän kohtaa jonkun uskovan ihmisen ja havaitsee, että uskovalla on jotain sellaista, mikä häneltä itseltään puuttuu. Hän on ehkä jo sitä ennen tajunnut, että kaikesta hyvästä huolimatta häneltä puuttuu jotain ratkaisevan tärkeää. Elämän tyhjiys ja tarkoituksen puute ovat jo valmistaneet häntä ja Jumalan kutsu vaikuttaa hänessä halun saada saman kuin tuntemansa uskova.

Suuri joukko on kuitenkin niitä ihmisiä, jotka sivuuttavat Jumalan hyvyydellä esittämän kutsun. Mutta koska Jumala edelleen tahtoo heidänkin pelastustaan, Hän joutuu turvautumaan kovempiin keinoihin. Usein se ilmenee siten, että Jumala antaa ihmisen joutua maistamaan omien halujensa mukaisen elämän karvaita hedelmiä. Luonnostaan ihminen rakastaa syntiä, mutta inhoa sen ikäviä seurauksia. Mutta juuri niitä maistamalla ihminen saattaa kuulla Herran kutsun tulla luokseen. Ellei sekään auta, Herra saattaa rakkaudessaan ottaa käyttöönsä kärsimyksen ja tuskan, jotta ihminen suostuisi kohtaamaan elämänsä tosiasiat ja alkaisi huutaa Herraa avukseen.

Monet Jumalan selkeän kutsun saaneetkin saattavat sen torjua. Torjunta tapahtuu usein ihmispelon vuoksi. Kunnian ja maineen menetyksen pelko, uskovan nimen kantamisen pelko ja oman elämän vapauden menettämisen pelko saavat usein yliotteen. Silloin yleensä ihminen keksii kaikenlaisia verukkeita, miksi hän ei juuri nyt Jumalan kutsuun vastata. Asian työntäminen tulevaisuuteen on tyypillinen tapa torjua kutsu. Ehkä kaikkein yleisin tapa on ottaa sivullisen asenne, jossa ihminen ei vain halua tehdä ratkaisua suuntaan eikä toiseen, mutta asiallisesti ottaen hylkää kutsun.

Me emme voi Jumalan kutsun ajankohtaa määritellä. Itse asiassa se tulee aina silloin, kun se ei meidän mielestämme sovi. Mutta juuri silloin kun kutsu tulee, siihen

on vastattava. Olemme vastuussa siitä otammeko kutsun vastaan vai hylkäämmekö sen. Emme voi omin neuvoin kutsua saada, mutta voimme sen hyljätä ja olemme siitä vastuussa aina viimeistä tuomiota myöden.

Jeesus sanoi: "Eräs mies järjesti suuret pidot ja kutsui paljon vieraita. Kun juhlien oli määrä alkaa, hän lähetti palvelijansa sanomaan kutsutuille: 'Tulkaa, sillä kaikki on jo valmiina.' Mutta he rupesivat estelemään yksi toisensa jälkeen. Ensimmäinen sanoi: 'Ostin pellon, ja minun täytyy mennä katsomaan sitä. Pyydän sinua, pidä minua estyneenä.' Toinen sanoi: 'Ostin viisi härkäparia ja olen menossa kokeilemaan niitä. Pyydän sinua, pidä minua estyneenä.' Vielä eräs sanoi: 'Menin juuri naimisiin enkä siksi voi tulla.' Palvelija palasi ja ilmoitti tämän herralleen. Silloin isäntä vihastui ja sanoi palvelijalleen: 'Mene kiireesti kaupungin kaduille ja kujille ja tuo tänne köyhät, raajarikot, sokeat ja rannat.' Palvelija sanoi: 'Herra, se mitä käskit, on tehty, mutta vielä on tilaa.' Silloin herra sanoi palvelijalle: 'Mene teille ja syrjäkujille ja pakota ihmisistä tulemaan, jotta taloni täytyisi. Minä sanon teille, ettei yksikään niistä miehistä, jotka oli kutsuttu, pääse maistamaan minun illallistani!'" (Luuk. 14:16-24)

Parannus ja usko

Jeesus meni Galileaan ja saarnasi Jumalan evankeliumia ja sanoi: "Aika on täyttynyt, ja Jumalan valtakunta on tullut lähelle; tehkää parannus (kääntykää) ja uskokaa evankeliumi". (Mark. 1:14-15)

Ihmisen on mahdollista pelastua, päästä elävään yhteyteen rakastavan ja armollisen taivaallisen Isän kanssa vain silloin, kun Jumala kutsuu häntä. Emme voi itse valita ajankohtaa. Armossaan Herra toistaa useita kertoja kutsunsa, jos olemme sen syystä tai toisesta aiemmin hylänneet. Mutta kutsuminen kuitenkin päättyy viimeistään kuoleman hetkellämme, jota taas emme voi tietää. Siksi Raamattu korostaa "tätä hetkeä". Jos tänään kuulet Jumalan kutsun, älä anna se mennä ohitsesi. Huomenna voi olla myöhäistä.

Miten sitten tuohon kutsuun pitää sitten vastata? Jeesus vastaa: "Tehkää parannus ja uskokaa evankeliumi." Uudemmat käännökset ovat korvanneet ilmaisun "tehdä parannus" sanalla "kääntyä". Syy on siinä, että parannus sana voidaan helposti ymmärtää väärin. Kysymys ei ole siitä, että ihminen kykenisi parantelemaan elämäänsä ja vaellustaan. Synnin sitomalle ihmiselle se on mahdotonta. Parannus ei myöskään tarkoita sitä, että tekisin jonkinlaisen päätöksen tai ratkaisun uskoa Jumalaan. Päätöksen siitä, että Sinun ja minun on tehtävä parannus, on tehnyt Jumala, kun Hän alkoi kutsua meitä.

Alkukielen sana, joka on siis käännetty kreikasta parannukseksi tai kääntymykseksi kuuluu "*metanoia*". Se kuvaa prosessia, jossa ihminen kääntyy sen Jumalan puoleen, jolle hän on kääntänyt selkänsä. Se on siis suunnan muutos, jota seuraa sitten myös pelastetun ihmisen elämän muutos. Parannuksessa eli kääntymyksessä on pohjimmiltaan kysymys siitä, että ihminen suostuu tunnustamaan, että Jumala on oikeassa paljastaessaan karmean totuuden syntisyytemme syvyydestä ja matkastamme koti iankaikkista kadotusta. Se on suostumista Jumalan totuuden alle, tulemista valoon kaiken sydämen törn ja pimeyden kanssa. Parannuksessakin on siis kysymys Jumalan työstä, kun Hän antaa läpitunkevan valonsa osua sydämiimme ja me suostumme tunnustamaan, että Hän on viimeistä piirtoa myöden oikeassa ja meidän elämämme suunta oli kaikessa ollut Häntä vastaan, kapinaa, yritystä nousta

Jumalan yläpuolelle. Parannuksessa on siis kysymys nöyryytymisestä ja taipumisesta Jumalan tuomioon syntisestä vaelluksestamme.

Parannuksesta alkaa myös usko, sillä usko on myös sen vastaanottamista, mitä Herra meille Sanassaan puhuu. Parannusta ja uskoa ei siis voi erottaa toisistaan. Parannuksen tekijä ottaa vastaan sen Jumalan sanan, joka tuomitsee hänet eli Jumala lain vaatimuksen. Hän tunnustaa ansaitsevansa juuri sen rangaistuksen, jonka laki hänelle vaatii. Mutta kutsuessaan Jeesus ei ainoastaan paljasta meille totuutta syntisyydestämme vaan nostaa silmämme myös katselemaan omaa pohjattoman suurta rakkauttaan ja armoaan, joka ilmenee Hänen kärsimisessään ja kuolemassaan sekä ylösnousemisessaan meidän hyväksemme. Jeesus kehottaa uskomaan eli vastaanottamaan myös evankeliumin sanan.

Monelle Jumalan valossa oman saastaisuutensa nähneelle on vaikea nostaa katsetta siihen ihmeelliseen rakkauteen ja anteeksiantamukseen, joka Kristuksen ristiltä ja Hänen armokasvoiltaan vuotaa. Moni kokee, että hänen syntinsä ovat niin suuret ja kauheat, että Jumalan armokaan ei riitä niitä peittämään. Siksi jotkut lähtevät tässä tilassa epätoivoissaan kutsuvan Herran luota pois. Joku toinen taas päätyy siihen, että hänen täytyy edes joillakin uskonnollisilla menoilla voitava parantaa elämänsä ja saada edes jokin syy sille, että Jumala voisi hänet hyväksyä ja ottaa luokseen. Mutta molemmissa väärissä asenteissa on vielä luottamusta omiin kykyihin jotenkin selvitä elämässä. Siksi Herra joutuu viemään monen herätyksessä olevan ihmisen aivan pohjamutiin asti. Sieltä ei jää mitään muuta mahdollisuutta kuin huutaa Herran puoleen: "Armahda minua syntistä ihmistä!"

Itseensä nähden epätoivoon joutuneille Herra alkaa puhua armon ja anteeksiantamuksen sanoja. Herra paljastaa, miten Golgatalla tapahtunut syntien sovitus ja ylösnousemuksessa saavutettu voitto kuolemasta ja pimeyden valloista on tarkoitettu juuri niille, joilla ei ole mitään muuta vaihtoehtoa kuin turvautuminen Jumalan ansiottomaan rakkauteen. Näiden armon sanojen vastaanottaminen on uskoa. Uskon vastakohtahan on omin voimin yrittäminen. Uskossa on kysymys siitä, että Jeesus teki kaiken, mitä pelastumiseemme tarvitaan ja lahjoittaa sen ilmaisena lahjana jokaiselle, joka sydämeästään huutaa Häntä avuksi ja niin avaa sydämensä Hänen armonsa sanalle eli evankeliumille.

Pietari vastasi: "Kääntykää, ja ottakoon kukin teistä kasteen Jeesuksen Kristuksen nimeen syntienne anteeksi saamiseksi, niin te saatte Pyhän Hengen lahjan. Sillä teille tämä lupaus kuuluu ja teidän lapsillenne ja kaikille, jotka ovat kaukana, ketkä ikinä Herra, meidän Jumalamme, kutsuu." (Ap.t. 2:38-39)

Vanhurskauttaminen

Pelastus on Jeesuksen Kristuksen kohtaamisen aiheuttama muutos ihmisen elämässä. Mutta mitä oikein pelastuksessa ihmiselle tapahtuu. Paavali kuvaa Tiitukselle lähettämässään kirjeessä pelastusta varsin tyhjentävästi seuraavalla tavalla:

Olimmehan mekin ennen ymmärtämättömiä ja tottelemattomia, olimme eksyksissä, monenlaisten himojen ja nautintojen orjia, elimme pahuudessa ja kateudessa, vihattuina ja toisiamme vihaten. Mutta kun Jumalan, meidän pelastajamme, hyvyys ja ihmisrakkautensa ilmestyi, hän pelasti meidät, ei vanhurskaudessa tekemiemme tekojen ansiosta vaan laupeutensa tähden uudestisyntymisen pesun ja Pyhän Hengen uudistuksen kautta. Tämän Hengen hän vuodatti runsaasti päällemme Vapahtajam-

me Jeesuksen Kristuksen kautta, jotta me, vanhurskautettuina hänen armostaan, tulisimme iankaikkisen elämän perillisiksi toivon mukaan. (Tiit. 3:3-7)

Ensi kertaa elämässään Jeesuksen kohdanneet kokevat sen usein syntien anteeksiantamuksen tuomana sydämen rauhana ja vapautuksen tuomana ilon, kun on lopulta löytänyt sen Henkilön, joka ehdoitta rakastaa ja ottaa vastaan syntiensä todellisuuden keskellä kamppailevan. Pelastuksessa tapahtuu ihmiselle kuitenkin paljon enemmän kuin mitä hän itse siinä kokee: Jumala vanhurskauttaa hänet ja hän syntyy uudesti ylhäältä eli saa sydämeensä Pyhän Hengen asumaan. Nämä kaksi asiaa tapahtuvat täsmälleen samalla hetkellä, kun ihminen katsoo Jeesukseen omien syntiensä sovittajana. Loogisesti ajatellen vanhurskauttaminen kulkee kuitenkin uudestisyntymisen edellä aivan niin kuin Jeesuksen kärsiminen, kuolema ja ylösnousemus tapahtuivat ennen Pyhän Hengen vuodatusta helluntaina.

Mitä tuo vanhurskauttamien eli vanhurskaaksi lukeminen oikein tarkoittaa? Sana vanhurskas tulee muodosta vaa'an hurskas ja merkitsee siis Jumalan vaa'alla mitatuna hurskasta eli oikeamielistä ja puhdasta ihmistä. Vanhurskauttaminen taas tarkoittaa sitä, että Jumala katsoo jonkun henkilön täyttävän kaikki Hänen vaatimuksensa eli rakastaa täydellisesti, täyttää Jumalan lain eikä ole ikinä koko elämänsä aikana kertaakaan rikkonut Jumalaa eikä ihmisiä vastaan. Vanhurskauttamien on siis tuomiotoimi, jossa Jumala taivaallisella tuomioistuimella lausuu: "Tämä ihminen on synnitön, syytön, viaton ja täydellinen. Hän saa tulla minun ilooni tänne taivaan kirkkauteen."

Vanhurskauttamisessa on siis kysymys paljon suuremmasta asiasta kuin syntien anteeksi saamisesta. Se on julistus syyttömyydestä. Vanhurskauttamien tapahtuu kertakaikkisesti ja se on voimassa uskoon tulemisesta aina taivaaseen saapumiseen asti. Se on ihmisen siirtämistä uuteen asemaan Jumalan edessä. Ennen sitä hän oli syntiensä tähden kadotustuomion alainen, mutta vanhurskauttamisen jälkeen taivaskelpoinen. Hän voi olla täysin varma pääsystään taivaaseen aivan riippumatta siitä, mitä hänen vaelluksensa aikana hänelle tapahtuneekin. Vanhurskautettu on ikään kuin nostettu merestä hukkumasta valtamerialukseen, joka on matkalla taivaan satamaan. Laivassa hän saattaa ajoittain kompastua ja kaatua, mutta hän nousee ylös. Laiva vie hänet perille, mitään omaa ponnistusta hänen ei tarvitse tehdä perille päästäkseen.

Vanhurskauttamiseen ei vaikuta se, minkälaista elämää ihminen on ennen pelastumistaan viettänyt. Hän voi olla kuolemaan tuomittu rikollinen yhtä hyvin kuin suloinen lippu lapsi. Vanhurskauttaminen riippuu kokonaan Jumalasta, Hänen käsittämättömän suuresta armostaan ja laupeudestaan, kun Hän itse teki ihmiselle pelastumisen mahdolliseksi.

Jumalan oikeamielisyys ja totuudellisuus vaatii kaiken synnin rankaisemista ja hyvittämistä. Miten sitten on mahdollista, että Hän taivaallisella tuomiollaan julistaa rökösytisen täysin puhtaaksi ja pyhäksi? Vastaus on Lutherin ilmaisua käyttäen "autuaallinen vaihtokauppa". Jumala lähetti oman Poikansa Jeesuksen Kristuksen ihmiseksi. Jeesus eli täysin synnittömän ja rakkautta täysin toteuttaneen elämän. Siitä huolimatta Isä Jumala tuomitsi Jeesuksen kärsimään iankaikkisen tulen rangaistuksen, Jumalan hylkäämäksi tulon Golgatan ristillä.

Vanhurskauttamisessa Jumala vaihtaa meidän ja Jeesuksen osan keskenään. Hän tuomitsee meidät Jeesuksen täydellisen elämän perusteella taivaskelpoisiksi ja pani

Hänen kannettavakseen meidän todellisten syntiemme rangaistuksen. Näin Jumalan pyhä laki tuli täydellisesti sovitetuksi. Synti sai rangaistuksensa ja oikea elämä palkkansa eli taivaan. Jumala säilyttää siis täysin oikeuden vaatimuksen pelastaessaan syntisen Jeesuksen elämän ja Jeesuksen kuoleman tähden.

Vanhurskauttaminen on siis Jumalan rakkauden käsittämättömän suuri lahja. Jeesus maksoi ei vain menneiden ja nykyisten syntiemme vaan myös tulevien syntiemme velan Golgatan ristin kärsimyksessä. Pelastuksemme syy ja perusta on siis kokonaan meistä riippumaton Jumalan ihmeellinen armo ja laupeus. Siitä saamme Häntä jo täällä ajassa kiittää ja loputtomasti taivaassa ylistää. Tänäänkin saamme suunnata katseemme sellaiseen ihmeelliseen Jumalaan!

Uudestisyntyminen

Jeesuksen kohtaamisessa ja Hänen omakseen tulemisessa eli pelastuksessa tapahtuu sekä vanhurskauttamien että uudesti syntymä. Pelastusvarmuutemme perustuu vanhurskauttamiseen, mutta kristillinen elämä alkaa uudesti syntymisestä. Vanhurskauttamista voitaisiin verrata adoptioon, jossa lapsi otetaan perheen jäseneksi muutama tärkeä paperi allekirjoittamalla. Adoptoidulla lapsella on täsmälleen sama laillinen asema kuin itse synnytyilläkin. Uudesti syntymässä on kysymys luonnollisen syntymän rinnakkaisilmiöstä. Sellainen elämä, jota ei aiemmin ollut annetaan ihmisen sydämeen, kun Pyhä Henki tulee asumaan ihmisen sydämeen. Pelastettu on siis ikään kuin kaksinkertaisesti Jumalan lapsi sekä adoption että syntymän perusteella. Kun Pyhä Henki asettuu asumaan sydämiimme, myös Herra Jeesus Kristus, vanhurskauttamisemme syy, tulee myös elämäämme.

Kolossalaiskirjeessä Paavali kuvaa uudesti syntymää näin:

Kasteessa teidät yhdessä hänen kanssaan haudattiin ja herätettiin eloon, kun uskoitte Jumalaan, joka voimallaan herätti Kristuksen kuolleista. Te olitte kuolleita rikkomustenne ja ympärileikkaamattomuutenne vuoksi, mutta Jumala teki teidät eläviksi yhdessä Kristuksen kanssa. Hän antoi meille kaikki rikkomuksemme anteeksi, hän kumosi meitä rasittavan velkakirjan kaikkine määräyksineen ja teki sen mitättömäksi naulitsemalla sen ristiin. (Kol. 2:12-14)

Uudestisyntyminen tapahtuu ”vedestä ja Hengestä”. Toisin ilmaistuna ihminen on uudestisyntynyt kun hänet on kastettu Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen (tai lyhyemmin Jeesuksen nimeen) ja hän on saanut uskon lahjan. Usko on Pyhän Hengen ensimmäinen ja tärkein lahja Herran omien elämässä. Uudesti syntymässä ihminen liitetään Kristuksen kuolemaan ja Hänen ylösnousemukseensa. Hän pääsee osalliseksi Kristuksen omaan elämään, joka on iankaikkista luonteeltaan. Kuolemalta ei ole sen yli valtaa. Kristuksen kuolemaan liittäminen tarkoittaa sitä, että sen kuolema, joka on synnin palkka, Jeesus kuoli meidän sijastamme Golgatalla. Näin ollen uudestisyntyneellä ei ole enää kuolemaa edessään ainoastaan poisnukkuminen, jossa ei ole mitään rangaistusta. Kristuksen ylösnousemuselämä alkaa taas ilmetä Pyhän Hengen synnyttäessä rakkauden, rauhan, ilon, kärsivällisyyden ja hyvien töiden hedelmää.

Uudestisyntymisessä alkava uusi elämä on siinäkin suhteessa verrattavissa luonnolliseen syntymään, että tuon ihmeen kautta alkanut elämä vaatii ylläpitämiseen ravintoa, hengellistä ruokaa. Siitä Raamattu sanoo: ”Ihminen ei elä ainoastaan leivästä, vaan jokaisesta sanasta, joka Jumalan suusta lähtee.”

Toisin kuin vanhurskauttaminen, joka pysyy jatkuvasti muuttumattoman uskovan aseman, uudestisyntymisessä alkanut elämä on kasvun alaista. Siinä Pyhä Henki vie pelastetun syvempään Kristuksen ja Hänen armonsa tuntemiseen. Siinä ihminen tarvitsee päivittäistä puhdistautumista evankeliumin sanan kautta välittyvässä syntien anteeksiantamuksessa ja uudistuvaa rukousyhteyttä Herran kanssa. Raamattu, Jumala sana synnyttää uskon, mutta se myös ylläpitää uskon elämää. Uudestisyntymisessä ihminen saa myös tehtävän, josta Paavali kirjoittaa näin:

Sillä me olemme hänen tekonsa, luodut Kristuksessa Jeesuksessa niitä hyviä töitä varten, jotka Jumala on ennalta valmistanut, vaeltaaksemme niissä. (Ef. 2:10)

Kristityn hyvät työt eivät ole siis syy, jonka vuoksi ihminen pelastuisi, vaan ne ovat seurausta siitä, että Jumala pelasti hänen ilman mitään omia suorituksia tai ansioita. Hyvät teot, vaikka niistä Jumala antaa vielä taivaassakin armopalkan ovat itsessään Pyhän Hengen antamaa lahjaa. Ne on tarkoitettu ei suinkaan uskovan oman kristillisen elämän pönkittämiseksi, vaan Jumala kunniaksi ja kiitokseksi:

"Niin loistakoon teidänkin valonne ihmisten edessä, että he näkisivät hyvät tekonne ja ylistäisivät Isääne, joka on taivaissa." (Matt. 5:16)

Pelastetun ihmisen tehtävä on siis rakkauden teoilla ja evankeliumin ilosanomaa leviättämällä kirkastaa Jumalaa, osoittaa kuinka suunnattoman suuresta lahjasta he ovat päässeet osalliseksi. Pelastuksen lahja on jokaiselle tarjolla. Jumala kutsuu ja houkuttaa ihmisiä parannuksessa kääntymään puoleensa, jotta Hän voisi antaa heille iankaikkisen elämän lahjan.

Täällä ajassa tapahtuvan pelastuksen lopullinen päämäärä on päästä osalliseksi siitä, pelastuksesta, joka tapahtuu Jeesuksen paluussa maan päälle. Silloin uskossa kuolleet saavat ylösnousemusruumiin ja pääsevät lopulta vapaaksi niistä vaivoista, joita kristityillä täällä ajassa vielä palon on synnin, Sielunvihollisen ja maailman puristuksessa. Uudestisyntyneen toivo on siinä, että Herra vie oman pelastavan työnsä tähän viimeiseen hetkeen asti. Paavali kuvaa osaansa näin:

Minua odottaa nyt vanhurskauden seppelä, jonka Herra, oikeudenmukainen tuomari, on antava minulle tulemisensa päivänä, eikä vain minulle vaan kaikille, jotka hartaasti odottavat hänen ilmestymistään. (2 Tim. 4:8)

Jeesus vakuuttaa:

"Totisesti, totisesti: se, joka kuulee minun sanani ja uskoo minun lähettäjäni, on saanut ikuisen elämän. Hän ei joudu tuomittavaksi, vaan hän on jo siirtynyt kuolemasta elämään." tai (Joh. 5:24)

Minun lampaani kuulevat minun ääneni ja minä tunnen ne, ja ne seuraavat minua. Minä annan heille ikuisen elämän. He eivät koskaan joudu hukkaan, eikä kukaan riistä heitä minulta. Isäni, joka on heidät minulle antanut, on suurempi kuin kukaan muu, eikä kukaan voi riistää heitä Isäni kädestä. (Joh. 10:27-29)